

OPIS PROJEKTA

“Učna delavnica – pot do znanja, izkušenj in zaposlitve - ZELENA DOLINA”

Učna delavnica – pot do znanja, izkušenj in zaposlitve »ZELENA DOLINA« je inovativen projekt namenjen invalidom - ranljivi ciljni skupini pri zaposlovanju. S projektom smo uvedli nove modele in metode dela z invalidi na konkretnih delovnih mestih oziroma v izbranem poklicu z jasnimi cilji in rezultati opravljenega dela.

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013, v sklopu 4. razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« ter v podsklopu 4. 1 »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«. Nosilec projekta je Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije Soča (URI - Soča), projektni partnerji pa Invalidsko podjetje Posočje (IP Posočje), Želva - Podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov (Želva), CRI Celje rehabilitacija, proizvodnja in storitve d.o.o. (CRI Celje) in Zveza Sožitje, Zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju (Zveza Sožitje). Projekt teče pod okriljem Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, trajanje projekta pa je časovno opredeljeno na obdobje od decembra 2010 do decembra 2014.

Z izjemo Sožitja smo vsi partnerji projekta izvajalci zaposlitvene rehabilitacije in naše osnovno poslanstvo je delo z invalidi, ki sodijo v ranljivo ciljno skupino, s čimer je projekt v bistvu nadgradnja aktivnosti naše osnovne dejavnosti. Ob svojem delu smo zaznali velike deficite v praktičnem znanju in usposobljenosti pri ranljivi ciljni skupini, pomanjkanje delovnih izkušenj, težave v usposabljanju in zaposlovanju, pomanjkanje ustreznih programov usposabljanja za tovrstno ciljno skupino ter pomanjkanje ustreznih delovnih in zaposlitvenih programov.

Projekt je inovativen, saj skuša to pomanjkanje umestiti v prakso in skozi triadni proces usposabljanja ponuditi širše možnosti usposabljanja invalidov na konkretnih delovnih mestih.

Ciljne skupine, ki so vključene v ta projekt, so osebe z motnjami v duševnem razvoju, gibalno ovirani, osebe s cerebralno paralizo, osebe z nezgodno možgansko poškodbo in drugi.

Projekt predstavlja model »learning by doing«, saj posameznim skupinam invalidov zagotavlja pridobitev konkurenčnih znanj in kompetenc, ki ustrezano delodajalcem. Osnovni cilj vseh projektnih partnerjev je bil izboljšati zaposljivost in socialno vključenost ranljivih skupin, ustvarjati delovna mesta za ranljive skupine ter zagotoviti enakost med spoloma, pri tem pa je največji poudarek bil na zagotavljanju kontinuitete in trajnosti.

Ves čas trajanja projekta smo upoštevali načelo enakih možnosti, ki je zajemalo socialno vključevanje z vidika socialno varstvene, zaposlovalne in podjetniške politike ter razvoj in implementacijo ukrepov za spodbujanje socialnega vključevanja v delovno okolje. Vse aktivnosti, ki se izvajajo v projektu, ciljni skupini, pod posebnimi-prilagojeni pogoji zaposlovanja, zagotavljajo enake možnosti na trgu dela.

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 - 2013,

4. Razvojne prioritete *Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti*,
4. 1. Prednostne usmeritve *Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti*

Prilagojeni programi usposabljanja invalidov

V okviru projekta so bili na podlagi identificiranih potreb delodajalcev oblikovani štirje programi usposabljanja učnih delavnic za različna delovna področja. Posamezen program usposabljanja v učni delavnici je trajal 6 mesecev, od ponedeljka do petka, 6 ur dnevno.

V URI - Soča smo v sodelovanju z zunanjim institucijom oblikovali program usposabljanja v okviru učne delavnice za arhivarja - vnašalca podatkov. Udeleženci so v okviru učne delavnice pridobili znanja osnovnih pojmov in zakonodaje s področja arhiviranja, ravnanja s poslovno dokumentacijo in se tako usposobili za delo z dokumentarnim gradivom. Glavnina dela je vezana na popisovanje dokumentacije prejetih računov, izdanih računov, popisovanje temeljnic, dokumentov povezanih s kadrovskimi evidencami, prevzemnic, kompenzacij, dokumentov blagajne in ostale dokumentacije. Vse navedeno se popisuje v programu Excel. Invalidi v tabelo vpisujejo metapodatke, ki razkrivajo vsebino dokumenta, kot so: številka dokumenta, davčno številko, datum nastanka ozziroma datum prejema, naziv dokumenta, opombe, število listov, število listov prilog, datum popisa in popisovalca. Invalidi so se priučili pripravljanja dokumentacije za mikrofilmanje in pripravljanja dokumentacije za trajno uničenje.

V CRI Celje je bila oblikovana učna delavnica za obdelovalca lesa, v IP Posoče je potekala učna delavnica na zelenih programih (obdelovanje kmetijskih zemljišč), v Želvi pa je potekal program učne delavnice za pomožnega vrtnarja z namenom urejevanja okolja.

IP Posoče je za potrebe projekta najelo manjšo kmetijsko površino v Sužidu, kjer so se invalidi usposabljali na področju ekološke pridelave zelenjave. Pričeli so pridelovati ekološko seme in sadike, sprva v manjšem rastlinjaku lastne izdelave, konec leta 2013 pa je podjetje v ta namen postavilo nov rastlinjak, v katerem so vzgojili cca 90.000 različnih ekoloških sadik zelenjave.

V CRI Celje so invalidi v učni delavnici pridobili temeljno teoretično in praktično znanje na področju pakiranja in lakiranja pohištva, na področju brušenja lesa ter na področju montaže pohištva. Spoznali so različne tehnike mizarskih vezi ter premazov za zaščito lesenih površin, vsi invalidi pa so zaposleni v enoti, kjer opravljajo enostavne naloge sortiranja in razreza lesa, lepljenje, strojno in ročno brušenje obdelovancev ter poliranje in pakiranje izdelkov.

V Želvi so udeleženci v učni delavnici za pomožnega vrtnarja med usposabljanjem skozi praktično delo spoznali vlogo zelenih površin v okolju, osnove uporabe orodij, pripomočkov in instrumentov, spoznali so postopke vrtnarskih del, vrste zemljišč in negativne posledice obdelave tal na okolje. Prav tako so utrjevali znanje vezano na obdelavo površin (sajenje, gojenje, obrezovanje) ter skrbeli za urejanje zelenih površin (pometanje asfaltnih in tlakovanih površin, pobiranje smeti in praznjenje košev, grabljanje listja ter odstranjevanje plevela ob robnikih, košnja trave s samohodno vrtno kosišnico, košnja trave z nahrbtno in bočno koso na nitko, obrezovanje živilih mej in grmičevja z motornimi škarjami, pletje gredic in podobno). V zimskem času se je ročno odstranjeval sneg, izvajalo pa se je tudi posipavanje soli na asfaltnih in tlakovanih površinah.

Načrtovali smo, da se bo v programe usposabljanja učnih delavnic v času trajanja projekta vključilo 32 invalidov v okviru vseh projektnih partnerjev (8 vključenih invalidov na posameznega projektnega partnerja). V program usposabljanja za arhivarja - vnašalca podatkov pri URI Soča je bilo vključenih 9 invalidov, učno delavnico za obdelovalca lesa v CRI Celje pa je uspešno zaključilo 10 invalidov. V IP Posočje je v učno delavnico na zelenih programih (obdelovanje kmetijskih zemljišč) bilo vključenih 9 invalidov, v Želvi pa je program učne delavnice za pomožnega vrtnarja z namenom urejevanja okolja uspešno zaključilo 8 invalidov. Načrtovane vrednosti so tako bile presežene, saj se je v programe usposabljanja vključilo in programe usposabljanja uspešno zaključilo skupaj 36 invalidov.

Zaposlovanje

Po uspešno zaključenem usposabljanju je bila načrtovana zaposlitev 16 invalidov za čas trajanja projekta. Pri vsakem projektnem partnerju je bila predvidena zaposlitev 4 invalidov. Glede na možnosti razpoložljivih sredstev smo tekom izvajanja projekta lahko zaposlili več udeležencev kot smo prvotno načrtovali. V URI – Soča se je zaposlilo 5 invalidov, 6 v Invalidskem podjetju Posočje, 6 v CRI Celje in 6 v Želvi. Načrtovano število na novo zaposlenih invalidov v skladu z opravljenimi programi usposabljanja je tako bilo preseženo, saj se je od prvotno načrtovanih 16 invalidov, zaposlilo 23 invalidov. V URI - Soča smo v sodelovanju z zunanjim partnerjem uspeli dodatno zaposliti še dve osebi, ki sta predhodno uspešno zaključili usposabljanje.

Zaposleni v projektu Zelena dolina so izkazali potrebno delovno kondicijo, na delo so prihajali redno in pravočasno. Z delom v različnih skupinah niso imeli težav, v delo so se dobro vključili in vzpostavili dobre medsebojne odnose.

Vsem vključenim invalidom projekt nudi znanja za kompetenčno nastopanje na trgu z internim certifikatom, ki so ga prejeli v skladu z uspešno opravljenim izpitom ob koncu izvedbe učne delavnice. Vključeni invalidi so tekom projekta pridobili socialne kompetence, potrebne za delovno vzdržljivost, vztrajnost in stabilnost ter možnost prispevanja k družbeni participaciji. Invalidom je s projektom dana tudi možnost aktivne udeležbe v okviru samopomočnih skupin, s ciljem krepitve moči (empowerment). Program samopomočnih skupin je zasnovan psihoterapevtsko, v njem pa mentorji vzpodbujajo invalide, da spregovorijo o sebi in svojih morebitnih težavah. Aktivna udeležba na tovrstnih skupinah invalidom omogoča pridobivanje novih življenjskih izkušenj, možnost soočenja in reševanja lastnih težav, prepoznavanje in razvijanje interesov in potencialov, sodelovanje pri sprejemanju skupinskih pravil, soodločanje pri delu ter sprejemanje soodgovornosti za delo skupine.

Cilj projektnih partnerjev kot izvajalcev projekta je bil pridobiti znanja in izkušnje na področju strokovnega usposabljanja invalidnih oseb z namenom, da bi slednje bilo čim bolj učinkovito, enotno vodilo projekta pa je bilo uspešno in trajno zaposlovanje ljudi s posebnimi potrebami. Aktivnosti, ki jih izvajamo v projektu Zelena dolina, so dolgoročno naravnane. Da bi v čim večjem številu omogočili invalidom nadaljevati z delom po začrtani poti, je v trenutni fazi glavnina aktivnosti projektnih partnerjev usmerjena v zagotavljanje možnosti za njihovo trajno zaposlitev.